

Nieuw Nederlands

TLPST

Lesbrief 6 - Maart 2014

Wilt u laten weten wat u van deze TLPST vond? Hebt u tips voor de volgende aflevering? Mail ons: redactie@tlpst.nl.

Dierengedachten vertalen in mensentaal

"Ik wil eten. Nu!" Dat is wat je hond blaft, maar jij hoort natuurlijk alleen maar 'woef'. Binnenkort is daar een oplossing voor.

> [Lees verder](#)

Het ene oor in, het andere oor uit

Heb je dat ook? De leraar legt iets uit ... Je hebt het wel gehoord, maar toch ben je het hélemaal vergeten.

> [Lees verder](#)

Bijbel in gewone taal

De Bijbel bestaat uit een groot aantal boeken die lang geleden in verschillende talen geschreven zijn. De teksten zijn voor veel mensen heel belangrijk, en daarom werden en worden ze in het Nederlands vertaald.

> [Lees verder](#)

Hoe klinken vreemde talen?

Wanneer je een vreemde taal een paar keer gehoord hebt, raak je vertrouwd met de klanken ervan. Je begrijpt de taal nog niet, maar als je twee mensen in de trein die taal hoort spreken, dan herken je hem wel. Hoe klinkt zo'n taal?

> [Lees verder](#)

Dierengedachten vertalen in mensentaal

"Ik wil eten. Nu!" Dat is wat je hond blaft, maar jij hoort natuurlijk alleen maar 'woef'. Binnenkort is daar een oplossing voor. Enkele slimme Zweedse dierenvrienden werken aan een apparaatje waardoor we kunnen begrijpen wat honden willen zeggen.

Het blijft een groot probleem: honden en mensen gebruiken niet dezelfde taal om met elkaar te spreken. Dankzij het product No More Woof moet het voor mensen mogelijk worden de taal van honden te begrijpen. Op het hoofd van de hond wordt een headset met sensoren geplaatst. Die sensoren vangen de hondengedachten op, en die worden omgezet in mensentaal. Je hond hoeft dus niet eens meer te blaffen! Een klein minpuntje: het apparaat is nog *in ontwikkeling*.

Vragen

- 1 Heb je een huisdier?
- 2 Wanneer begrijp je heel goed wat hij zegt?
- 3 Wanneer zou je wel willen weten wat hij bedoelt?
- 4 Waarom denk je dat het apparaat uit de tekst No More Woof heet?
- 5 Ga naar de website. Hoe werkt No More Woof?
- 6 Volgens de tekst is het de droom van prins Laurent van België om met inktvissen te praten. Met welk dier zou jij het liefst willen praten? Waarom?

Niet alleen het praten met dieren is interessant: het kan ook leuk zijn om te horen wat twee dieren tegen elkaar zeggen. In het volgende *filmpje* kruijen Ruben en Nathan in de rol van twee dieren. Bekijk het filmpje.

- 7 Wat voor dieren zijn Ruben en Nathan?
- 8 Hun liefde heeft geen toekomst door het 'beroep' van Ruben. Wat doet het dier?

Je gaat nu zelf een dialoog schrijven tussen twee dieren. Kies uit:

- Twee beren
- Twee kalkoenen
- Een beer en een kalkoen

- 9 Schrijf een dialoog voor de twee dieren. Laat ze elk drie zinnen zeggen.
- 10 Ga naar www.dfilm.com. Klik op Make a movie. Kies een achtergrond en een lucht, kies daarna 'rendez-vous' en dan bij de hoofdpersonen een beer en/of een kalkoen. Maak een filmpje van jouw dialoog.

[> terug naar de voorpagina](#)

Bronnen:

www.dfilm.com

<http://humortv.vara.nl/pa.628.ruben-en-nathan-liefdesliedje.html>

<http://newsmonkey.be/article/5598>

Het ene oor in, het andere oor uit

Heb je dat ook? De leraar legt iets uit ... Je hebt het wel gehoord, maar toch ben je het hélemaal vergeten. Het lijkt wel alsof alles je ene oor in en meteen je andere oor weer uit gevlogen is!

Geen paniek: het is de normaalste zaak van de wereld. Uit onderzoek blijkt dat mensen veel moeite hebben met het onthouden van geluiden. Maar als ze iets zien of voelen, dan blijft ze dat veel langer bij. Dat zie je ook in de klas: leraren denken dat je alles onthoudt wat ze zeggen, maar dat is niet zo. Iets kunnen zien of aanraken, *dat werkt veel beter*.

Vragen

- 1 Lees het onderzoek op de website. Waarom kan het onderzoek voor docenten nuttig zijn?
- 2 Gebruikt jouw docent Nederlands meer dan alleen zijn stem? Zo ja, wat?
- 3 **Pak een rijtje woorden dat je nog moet leren. Bijvoorbeeld van taal & woordenschat, Engels, Frans of Duits. Verdeel de woorden in drie rijtjes met evenveel woorden. Zorg dat in elk rijtje ongeveer 10 woorden staan en maak de rijtjes even moeilijk.**
 - A Doe de volgende opdracht met de woorden uit rijtje 1:
Laat de woorden met de betekenissen door een klasgenoot een paar keer tegen je zeggen.
 - B Doe de volgende opdracht met de woorden uit rijtje 2:
Lees de woorden met de betekenissen zelf een aantal keer goed door.
 - C Doe de volgende opdracht met de woorden uit rijtje 3:
Schrijf de woorden met de betekenissen over, alsof je een spiekbriefje maakt.
- 4 Ga heel even 5 minuten iets heel anders doen. Bijvoorbeeld een spelletje op de computer.
- 5 Laat je nu overhoren door een klasgenoot. Hij moet uit elk rijtje 5 willekeurige woorden vragen.
- 6 Uit welk rijtje had je de meeste woorden onthouden?
- 7 Klopt het onderzoek voor jou ook? Kies uit:
 - A Nee, ik kan woorden juist het beste onthouden als ik ze hoor.
 - B Ja, ik had de meeste woorden goed uit rijtje 2. Ik kan dus het beste leren door zelf alles goed door te lezen.
 - C Ja, ik had de meeste woorden goed uit rijtje 3. Ik kan dus het beste leren door voor mezelf een spiekbriefje te maken.

[> terug naar de voorpagina](#)

Bronnen:

<http://www.scientias.nl/het-ene-oor-het-andere-uit-ons-brein-kan-geluiden-moeilijk-onthouden/98303>

Bijbel in Gewone Taal

De Bijbel is het heilige boek van de christenen en de joden. Het bestaat uit een groot aantal boeken die langgeleden in verschillende talen geschreven zijn. De teksten zijn voor veel mensen heel belangrijk, en daarom werden en worden ze in het Nederlands vertaald.

Er zijn al wel veel vertalingen van de Bijbel in het Nederlands, maar voor veel mensen zijn die nog steeds te ingewikkeld. En daarom verschijnt er in oktober 2014 een heel nieuwe vertaling: de Bijbel in Gewone Taal. Een voorpublicatie is al beschikbaar. In dit *filmpje* leggen vertalers van het Nederlands Bijbelgenootschap uit wat gewone taal is en waarom ze het belangrijk vinden om de Bijbel in die taal te vertalen. Er is ook een *website* waar je sommige stukjes van de Bijbel in Gewone Taal kunt lezen.

Vragen

- 1 Kijk het filmpje. Wat is volgens Clazien Verheul gewone taal?
- 2 Er worden heel wat versies van de Bijbel gemaakt voordat het de Bijbel in gewone taal is. De hoeveelste versie is de definitieve versie?

Werk voor de volgende opdracht in groepjes van vier.

- 3 Ga naar de website waar je sommige stukjes uit de Bijbel in gewone taal kunt lezen. Kies een verhaal uit.
- 4 Zitten er nog moeilijke woorden in het verhaal? Schrijf deze woorden op. Schrijf naast de woorden een voorstel voor makkelijkere woorden op.
- 5 Schrijf in een paar korte zinnen op waar het verhaal over gaat. Wat is het belangrijkste van het verhaal?
- 6 In godsdienstige teksten zit vaak een moraal. Wat is een moraal in een verhaal?
- 7 Wat is de moraal in jullie verhaal?
- 8 Verzin een toneelstukje over jullie gekozen verhaal. Niet alles hoeft hetzelfde te zijn. Je kunt bijvoorbeeld het verhaal modern maken of jullie kunnen allemaal dier zijn. Als het belangrijkste van het verhaal en de moraal van het verhaal maar duidelijk wordt.
- 9 Laat jullie toneelstukje aan de klas zien. Halen jullie klasgenoten de moraal van het verhaal uit jullie toneelstukje?

[> terug naar de voorpagina](#)

Bronnen

<https://www.youtube.com/watch?v=2BpRZu7j25E#t=12>

<http://www.bijbelingewonetaal.nl/lees-en-ervaar/>

Hoe klinken vreemde talen?

Wanneer je een vreemde taal een paar keer gehoord hebt, raak je vertrouwd met de klanken ervan. Je begrijpt de taal nog niet, maar als je twee mensen in de trein die taal hoort spreken, dan herken je hem wel. Hoe klinkt zo'n taal die je niet kent maar wel herkent? De Finse vrouw Smouka Hontas heeft daarover twee video's gemaakt die ze op YouTube heeft gezet.

In het eerste *filmpje* doet ze een aantal talen na, zoals Engels en Frans. Wát ze zegt is onverstaaanbaar, ook als je die talen spreekt, maar het klinkt wel precies goed. Dat filmpje is inmiddels door meer dan 6,5 miljoen mensen bekeken. Al snel volgde een tweede *filmpje*, waarin ze wat fouten verbeterde – en waarin ze ook vertelt waarom ze geen Nederlands wil nadoen.

Vragen

- 1 Luister naar het eerste filmpje, zonder het te bekijken. Schrijf de talen die je herkent op.
- 2 Bekijk nu het eerste filmpje. Hoeveel talen had je goed?
- 3 Waarom wil Smouka Hontas geen Nederlands nadoen?
- 4 Smouka spreekt in Jibberish. Wat betekent Jibberish?
- 5 In welk computerspel spreken ze ook Jibberish?
- 6 Kies een taal die Smouka Hontas nadoet in een van de twee filmpjes. Probeer ze zelf na te doen in het Jibberish. Oefen net zolang tot je de taal helemaal onder de knie hebt.
- 7 Laat de talen die jullie hebben geoefend aan elkaar horen. Kunnen jullie alle talen van elkaar raden?
- 8 Je kunt niet alleen 'een taal spreken' zonder woorden te kennen, je kunt ook een zin ontleden zonder de taal te spreken. Ontleed de onderstaande zinnen. Zet eronder: ow, pv, rest.
Zin 1: Yo hablo inglés.
Zin 2: Aku ngomongake english.
Zin 3: Mi parolas angle.
Zin 4: Tal parlest ingles.
- 9 De zinnen betekenen allemaal hetzelfde. Wat?
- 10 Een van de zinnen is geen echte taal. Welke denk je?

[> terug naar de voorpagina](#)

Bronnen:

<http://www.youtube.com/watch?v=ybcvlxivscw>

<http://www.youtube.com/watch?v=vhccAx-2KJ8>

Dierengedachten vertalen in mensentaal

- 1 t/m 3 Eigen antwoord.
- 4 *No more woof* betekent in het Nederlands 'geen woef meer'; als je honden hoort praten, in plaats van blaffen, hoor je geen woef meer.
- 5 De EEG-sensors kunnen de gedachten (elektrische signalen) van de hersenen van honden lezen. Een mini-computer analyseert deze signalen, vertaalt ze en zegt ze door een speaker.
- 6 Eigen antwoord.
- 7 Een stier en een koe.
- 8 Hij wordt gebruikt bij stierenvechten.
- 9 en 10 Eigen antwoord.

Het ene oor in, het andere oor uit

- 1 Omdat ze nu weten dat ze naast auditieve informatie ook iets visueel en iets tastbaars moeten aanbieden, zodat leerlingen de informatie beter onthouden.
- 2 Eigen antwoord. Bijvoorbeeld ook het digibord.
- 3 t/m 7 Eigen antwoord.

Bijbel in gewone taal

- 1 Taal waarin gewone, bekende woorden gebruikt worden. Taal waarin de zinnen niet erg lang zijn en goed lopen en waarin de tekst duidelijk opgebouwd is.
- 2 De vijfde versie.
- 3 t/m 5 Eigen antwoord.
- 6 De achterliggende gedachte, boodschap.
- 7 t/m 9 Eigen antwoord.

Hoe klinken vreemde talen?

- 1 en 2 Eigen antwoord.
- 3 Omdat ze de taal niet snapt; het is te hoog gegrepen voor haar.
- 4 Een niet-bestaande taal.
- 5 De Sims.
- 6 en 7 Eigen antwoord.
- 8
| Yo | hablo | inglés |.
Ow pv rest
- 9
| Aku | ngomongake | english |.
Ow pv rest
- 10
| Mi | parolas | angle |.
Ow pv rest
- 11
| Tal | parlest | ingles |.
Ow pv rest
- 9 Ik spreek Engels.
- 10 Zin 4 is geen echte taal. Zin 1 is Spaans, zin 2 ... en zin 3